

Informace Zastupitelstva MČ Brno-Jehnice

Dne 21. 6. 2006 proběhlo 94. zasedání zastupitelstva.

Zprávy z tohoto zasedání najdete na vloženém listě.

Gratulujeme

16. června oslavila své 75. narozeniny paní Jarmila Prokešová.

25. června oslavila také 75. narozeniny paní Marie Černá.

Jménem celé obce srdečně blahopřejeme oběma k životním jubileům a přejeme hodně štěstí a zdraví do dalších let.

Redakce

Občanské průkazy vydané od ledna do srpna 2005 jsou platné

Od 1. září 2005 byly uznané (notifikované) občanské průkazy s opraveným francouzským textem. Státní tiskárna cenin však toto nerespektovala a vydávala občanské průkazy s chybným francouzským textem i po 1. září 2005 (cca jeden týden). Občanské průkazy vydané od 1. září 2005 je tedy nutné vyměnit. Z těchto občanských průkazů většina dosud nebyla na úřady distribuována a převzalo je tedy minimální množství občanů. Z celkového počtu zhruba 32 tisíc chybných kusů si je jen několik desítek občanů stihlo vyzvednout. Upozornění, aby raději na ně necestovali, platí výhradně jim.

Pro úplnost ještě uvádíme, že samotných občanů se toto pochybení výrazně nedotkne. Žadatelé o nový občanský průkaz nebudou muset znovu vyplňovat příslušné formuláře, úředníci pouze na jejich žádostech

přelepí číslo a sami je pošlou k vyřízení. Také jsme patřičné úředníky i Státní tiskárnu cenin vyzvali, aby zvýšili svou výkonnost a tyto žádosti vyřizovali přednostně. Tím by se měla dodržet zákonná lhůta do 30 dnů, během které by měl občan nový občanský průkaz získat.

Lidé, kteří již dostali nenotifikovaný průkaz, by měli počkat na výzvu svého úřadu, který jim předá nový a původní jim odebere.

Podat žádost o OP lze i u úřadů pověřených vedením matrik v ČR

Na území města Brna je zřízeno 9 matričních obvodů, které vykonávají tyto činnosti:

- * vedou matriky a agendu s tím související ve věcech narození, uzavření manželství a úmrtí;
- * rozhodují ve věcech změny jména a příjmení;
- * ověřují shody opisů nebo kopie s listinou a ověřují pravost podpisů na listinách;
- * ověřují údaje na žádost o výpis z rejstříku trestů;
- * přijímají žádosti o vystavení občanského průkazu

Sídla matričních obvodů:

ÚMČ Brno - Bystrc,
nám. 28. dubna 60, PSČ 635 00 tel.:
546 125 192

ÚMČ Brno - Královo Pole,
Palackého třída 59, PSČ 612 93 tel.:
541 588 221

ÚMČ Brno - Líšeň,
Jírova 2, PSČ 628 00
tel.: 544 424 842

ÚMČ Brno - Řečkovice
a Mokrá Hora, Palackého nám. 11,
PSČ 621 00
tel.: 541 421 747

ÚMČ Brno - sever,
Bratislavská 70, PSČ 601 47
tel.: 545 542 267

ÚMČ Brno - střed,
Dominikánská 2, PSČ 601 69
tel.: 542 526 230

Součástí Odboru matrika Úřadu městské části Brno-střed je Oddělení zvláštní matriky, Husova 3, telefon: 542 175 176.

Vykonává státní správu na úseku zvláštní matriky od 1. ledna 1950 s působností pro celé území České republiky (do 31. 12. 1992 i pro Slovensko).

Do zvláštní matriky se zapisují matriční události - narození, uzavření manželství a úmrtí českých občanů, k nimž došlo na území cizího státu.

Rovněž se do ní zapisují matriční události bývalým cizím státním občanům, kteří získali české státní občanství. Zápisy se provádějí na žádost občanů České republiky. Žádost lze podat prostřednictvím kteréhokoliv matričního úřadu v České republice, nebo v cizině prostřednictvím zastupitelského úřadu České republiky. Po provedení zápisu se vyhotovují matriční doklady - rodné, oddací, úmrtí listy.

ÚMČ Brno - Tuřany,
Tuřanské náměstí 1, PSČ 620 00
tel.: 545 219 627

ÚMČ Brno - Žabovřesky,
Horova 28, PSČ 616 00
tel.: 549 523 565

ÚMČ Brno - Židenice,
Gajdošova 7, PSČ 615 00
tel.: 548 426 111

Anketa

Na škole byla realizována anketa určená rodičům dětí s cílem zjistit zájmy a potřeby rodičů vzhledem k poskytovanému vzdělávání jejich dětem a s cílem zajistit dostatečnou širokou a kvalitní nabídku aktivit i pro volný čas dětí.

Nabízíme výsledky ankety.

	Připomínky rodičů
1) Máte zájem o zařazení německého jazyka do výuky?	Převládá AJ, návrhy na NJ, FJ, latina, zvýšit četnost výuky AJ
2) Je pro vás nabídka doučování dostatečná?	Chybí příprava na přijímací zkoušky, AJ a Mat., obecně je malá informovanost o možnosti doučování
3) Jste spokojeni s výukou hlavních předmětů (ČJ a Matematika)?	Zlepšit individuální přístup k žákům
4) Jste spokojeni s hodnocením žáků pedagogem?	V některých případech nespokojenost s hodnocením matematiky
5) Je nabídka týkající se výletů a exkurzí ze strany školy dostatečná?	Návrhy na Zoo, zámky, výroba, planetárium, tech. muzeum, výstavy, skanzeny ...
6) Jste spokojeni s kulturním vyžitím dětí (divadlo, koncerty, výstavy)?	Více koncertů a výstav
7) Jste spokojeni s vybaveností tříd a učebními pomůckami?	Obecně ano, návrh na zintenzivnění práce s počítačem
8) Máte zájem o výuku cizích jazyků mimo vyučovací dobu?	Převládá zájem o AJ
9) Jste spokojeni s výchovně vzdělávacím programem ve školní družině?	Návrhy na logické hry, pobyt venku, soutěže, malá informovanost o programu
10) Je nabídka zájmových kroužků dostatečná?	Chybí výtvarný, míč. hry, modelářství, přírodopis, pohyb.hry, fotbal, taneční, výpočetní tech., bojové umění, dramatický
11) Jste spokojeni s činností zájmového kroužku keramiky na škole?	častěji, malá časová variabilita
12) Je nabídka sportovního vyžití pro děti dostatečná?	Chybí plavání, gymnastika, fotbal
13) Máte zájem o rozvoj aktivit v oblasti spolupráce i mezinárodní s jinou Základní školou?	Rodiče mají zájem o spolupráci
14) Pociťujete nedostatečnou kvalitu hřiště na škole?	Ve více jak 50 % ano
15) Jste spokojeni s vybaveností tělocvičny?	Ano
16) Je školní družina dostatečným zázemím pro děti?	Malý prostor, nedostatečné zázemí pro děti, nepohodlné přechody
17) Jste spokojeni s pitným režimem dětí?	Chybí ráno v horní družině, jinak ano
18) Jste spokojeni s jídelníčkem? (skladba jídla, přílohy, kvalita)	Nevyhovující dochucení polévky, úprava masa, častá příloha - brambory
19) Máte zájem o placené svačiny?	Není zájem
20) Byli byste ochotni podílet se na spolufinancování nadstandardního vzdělávání (případně vybavení po stránce technické-učebny, hřiště, pomůcky) Základní školy?	Ve více jak 50 % ano

otázky	1.A			1.B			2.A			3.třída			4.třída			5.třída		
	% ano	% ne	výsledek	% ano	% ne	výsledek	% ano	% ne	výsledek	% ano	% ne	výsledek	% ano	% ne	výsledek	% ano	% ne	výsledek
1)	37,5	63	ne	20	80	ne	25	75	ne	41,18	58,8	ne	52,17	48	ano	35,7	64,3	ne
2)	75	25	ano	87,5	13	ano	75	25	ano	100	0	ano	58,82	41	ano	92,3	7,69	ano
3)	100	0	ano	90	10	ano	95	5	ano	100	0	ano	91,3	8,7	ano	100	0	ano
4)	100	0	ano	100	0	ano	80	20	ano	100	0	ano	86,96	13	ano	100	0	ano
5)	88,2	12	ano	100	0	ano	95	5	ano	87,5	12,5	ano	81,82	18	ano	64,3	35,7	ano
6)	100	0	ano	100	0	ano	95	5	ano	100	0	ano	95,65	4,3	ano	64,3	35,7	ano
7)	100	0	ano	90	10	ano	83,33	17	ano	93,75	6,25	ano	95,65	4,3	ano	100	0	ano
8)	68,8	31	ano	100	0	ano	75	25	ano	56,25	43,8	ano	34,78	65	ne	57,1	42,9	ano
9)	93,3	7	ano	83,3	17	ano	93,75	6	ano	71,43	28,6	ano	76,92	23	ano	66,7	33,3	ano
10)	73,3	27	ano	22,2	78	ne	84,21	16	ano	100	0	ano	71,43	29	ano	66,7	33,3	ano
11)	90,9	9	ano	40	60	ne	100	0	ano	90	10	ano	64,29	36	ano	71,4	28,6	ano
12)	94,1	6	ano	62,5	38	ano	95	5	ano	86,67	13,3	ano	82,61	17	ano	72,7	27,3	ano
13)	76,9	23	ano	87,5	13	ano	94,74	5	ano	60	40	ano	69,57	30	ano	50	50	50/50
14)	50	50	50/50	71,4	29	ano	31,58	68	ne	75	25	ano	45,45	55	ne	58,3	41,7	ano
15)	100	0	ano	100	0	ano	100	0	ano	100	0	ano	100	0	ano	100	0	ano
16)	73,3	27	ano	57,1	43	ano	82,35	18	ano	69,23	30,8	ano	77,78	22	ano	57,1	42,9	ano
17)	82,4	18	ano	90	10	ano	89,47	11	ano	85,71	14,3	ano	90,48	9,5	ano	92,9	7,14	ano
18)	64,3	36	ano	80	20	ano	88,89	11	ano	66,67	33,3	ano	44,44	56	ne	63,6	36,4	ano
19)	35,3	65	ne	50	50	50/50	75	25	ne	6,25	93,8	ne	13,04	87	ne	28,6	71,4	ne
20)	90	10	ano	88,9	11	ano	76,92	23	ano	64,29	35,7	ano	64,71	35	ano	77,8	22,2	ano

Jehnice a jejich okolí – oblíbený cíl turistů na přelomu 19. a 20. století

Od druhé poloviny 19. století začaly v Evropě vznikat první alpinistické a turistické spolky, které sdružovaly zájemce poznávání přírody, spojené s tělesnými aktivitami. V rakouské monarchii tyto spolky kromě sportovního využití svých členů pořádaly i přednášky, plesy a další zábavy.

Ve městě Brně, které bylo dvojjazyčné a jehož radnice byla v rukou Němců, vznikaly nejdříve spolky německé, zpravidla jako místní sekce ústředního spolku ve Vídni. V oblasti turistiky to byl Österreicherischer Touristen-Club (ÖTC), jehož brněnská sekce vznikla v roce 1881. Turistický klub se zaměřoval hlavně na pořádání polodenních a jednodenních výletů do brněnského okolí. Na podzim téhož roku začali členové se značením turistických cest, dále udržovali turistické chodníky, budovali vyhlídkové můstky (např. v roce 1882 můstek na Macošě), gloriety, rozhledny (vyhlídkový pavilon na kótě 563 metrů na Babím lomu) a upravoval méně schůdné cesty (hřebenovka na Babím lomu). ÖTC značil cesty tzv. tvarovými značkami: buď to byl obdélník, složený ze dvou pravouhlých trojúhelníků, z nichž jeden měl bílou barvu a druhý byl barevný (vrchol trojúhelníku určoval směr trasy), nebo značení tvořil bílý otevřený obdélník uvnitř s malým barevným obdélníčkem, kde otevřená strana určovala směr. Brněnská sekce Rakouského klubu turistů využila svého prvenství a v aktivitách se zaměřila na nejkrásnější části brněnského okolí, Řečkovice, Jehnice, Ořešín, Útěchov, Pisárky, Žebětín, Vranov, dále Veverčí, Tišnovsko až po hrad Pernštejn a zejména Moravský kras. Vzdálenosti značených cest se určovaly v hodinách, cesty začínaly a končily zpravidla na zastávkách železnice. Klub zřídil také na

Wegmarkierungen in die Umgebung von Brünn.

Wegmarkierungszeichen:

- Verein deutscher Touristen in Brünn. Die weiße (lichtere) Farbe weist gegen Norden (Brünn).
-    Sektion Brünn des öst. Touristenklub.
- Brünner Touristenverein.
- Blanskoer Verein.

NB. Der Verein deutscher Touristen in Brünn verwaltet die allgemein zugänglich gemachten Höhlen im Josefsthäl und zwar die Stierfelsböhle (Führer Heger Neffe, unweit der Schweizerhütte, Wejpustok-(Auslass-)Höhle und die Marienhöhle (Führer Hlouschek, Kiritein Nr. 93).

	Stunden	Marke	
Von Bilowitz über die Baba-Kiritein	2¼		rot in weiß
" Bilowitz—Autiechau—Wranau	2½		schwarz in weiß
" Bilowitz—Jehnitz, direkt	1½		gelb in weiß
" Bilowitz—Ochos	1½		gelb rot
" Bilowitz—Lösch	1½		weiß blau weiß
" Bilowitz—Jezera—Jehnitz	2		gelb in weiß
" Bilowitz über Hornok—Řičkatal (zuerst blaue Markierung bis gelbe beginnt, mit dieser)	¾		weiß gelb weiß
" Blansko (Haltestelle) —Tiechow—Wawezinetz—Sloup	2¼		rot in gelb
" Blansko—Milonitz—bezw. Zawist	1¾		rot in weiß
" Blansko—Hofitz—Olešna	1		gelb in weiß
" Blansko (Klepaczow)—Ruditz	1½		gelb rot

Ukázka značení turistických cest (Průvodce Brno a okolí 1906)

železničních stanicích (Bílovice, Adamov, Blansko, Rájec a Česká) a v některých obcích (Jehnice u pivovaru, Vranov u Krivánkova hostince, Křtiny u Uhrova hostince) orientační tabule. Samotné Jehnice se staly východiskem čtyř cest, vyznačených ÖTC: Bílovice – Jehnice přímo (cesta trvala 1,5 hodiny, značky žlutou barvou v bílé), Bílovice – Jezera – Jehnice (2 hodiny, opět žlutá barva v bílé, protože to byla varianta téže cesty), Adamov – Útěchov – Ořešín – Jehnice (2 1/4 hodiny, značeno modrá v bílé) a Jehnice – Vranov (cesta údolím), kdy trasu prošli turisté za 1 1/2 hodiny po červeno-žluté značce.

Později se mohli turisté setkat i se značením dalších německých turistických spolků, Brünner Touristenverein, Verein deutscher Touristen in Brünn a Blanskoer Verein. Způsob značení ukazuje přiložená tabulka z jednoho z oblíbených turistických průvodců, které ÖTC vydával. První česká turistická organizace byla v Brně založena až roku 1894, kdy vznikl místní odbor Klubu českých turistů (KČT). Zaměřil se na pěstování pěší turistiky, pořádání přednášek s turistickou a cestopisnou tematikou, provoz turistických nocleháren (Adamov, Macocha, Tišnov, Nedvědice) a značení tu-

ristických cest. Doplnil síť turistických cest vyznačených brněnskou sekcí ÖTC na dnešním území Brna, dále značil cesty v okolí Střelic, Ivančic, Tišnova a Lomnice. Nedílnou součástí snah o získávání nových milovníků putování po krásách brněnského okolí představovalo vydávání tištěných popisů a informací pro turisty. První „Turistický průvodce Moravským Švýcarskem“ vyšel v němčině v roce 1884 a obsahoval 21 značených cest. Každoročně pak vycházely další a další publikace kapesního formátu, které obsahovaly historii, nejdůležitější památky ve městě Brně, čtenář se seznámil s jízdními řády a ceníky brněnské pouliční dráhy a železnice. Součástí každého průvodce tvořily praktické rady pro turisty, domácí i cizince: adresy hotelů, restaurací a pivnic, úradů, škol atd. Inzeráty se zaměřovaly na vše, co mohlo být pro turistu užitečné a potřebné: známá brněnská drogerie Linka a Rosola na Orlí ulici pro letní období výletníkům a turistům nabízela mimo jiné „turistickou náplast, koňak, likéry, malinovou šťávu, lahvičky plněné čpavkem proti bodnutí hmyzem či velký výběr fotografických přístrojů a potřeb“. K umocnění zážitku z výletu doporučoval Arnold Klíčnick „kukátka hranolová“ ze svého největšího skladu v Rudolfské (dnes České) ulici číslo 23, tiskárna V. Burkharta připomínala „pohlední lístky“, kterými turisté mohli z výletu pozdravit své známé. Nejčastějšími inzerenty byli majitelé restaurací a hotelů z míst, kam vedly značené cesty. Pivovarská restaurace v Jehnicích lákala do oblíbeného výletního místa a nabízela „krásnou stinnou zahradu, výbornou kuchyni, výtečná piva a prvotřídní rakouská přírodní vína“. Hotel s restaurací ve Vranově doporučoval tři nově opravené jídelny, velkou stinnou zahradu s obrovskou zaklenou verandou, výtečnou kuchyni doplňoval „výborný jehnický březňák a plzeňský prazdroj od čepu“, vše za mírné ceny.

Dobová reklama (Průvodce Brno a okolí 1912)

Texty průvodců lákaly turisty vskutku poeticky: „Slunéčko praží, vzduch čistý a křišťálový zanáší k nám opojnou vůni mateří doušky. /.../ Brno může se skutečně honositi pěkným, přírodními krásami štědře obdařeným, okolím, že mnohdy jest turista na rozpacích, kam by napřed měl se odebrati“. Může být pro nás radostným zjištěním, že i dnes, kdy po sto letech citujeme z Průvodce po Brně a okolí, vydaném v roce 1906, slova o kráse brněnského okolí platí stále.

Miroslava Menšíková

Jehnice - cíl turistů, výletníků a literátů (2)

Jehnice, jehnické i okolní lesy navštěvovali v minulosti také spisovatelé, k nimž patřili Josef Merhaut a Rudolf Těsnohlídek, básníci Petr Bezruč, Stanislav Kostka Neumann a Jaroslav Marcha, novinář Lev Vašíček a mnozí další. Spisovatele Josefa Merhauta jsme si připomněli v posledním rozšířeném čísle *Jehnických listů* (2006, č. 3). K básníkům, který patřil v minulosti v naší zemi k nejznámějším a měl blízký vztah k Brnu a okolí, náleží také Petr Bezruč. I když doposud nemáme žádný přímý

doklad o tom, že básník navštívil také Jehnice, je možno podle jeho četných známých pěších výletů do brněnského okolí soudit, že jeho kroky směřovaly také k Jehnicím a okolním lesům a snad i do jehnické pivovarské hospody. Povídá se něco o jeho pobytu v Řečkovicích, kde místní kluci nahlíželi oknem do jeho pokoje, ale není to z jiných pramenů potvrzeno.

Petr Bezruč, vlastním jménem Vladimír Vašek, je autorem jedné z největších knih české poezie *Slezských písní*. Narodil se v Opavě 15. září 1867 v rodině středoškolského profesora, filologa a národního slezského pracovníka Antonína Vaška, který byl autorem pojednání o nepravosti *Rukopisů*. Roku 1873 byl profesor Antonín Vašek přeložen do Brna, kde jeho syn Vladimír navštěvoval v letech 1877 až 1885 *Slovanské gymnázium*. Roku 1866 bylo totiž v Brně zřízeno české gymnázium - slovanské [1], zprvu v ulici Hradební a v roce 1884 bylo přemístěno do nově postavené budovy v tehdejší ulici Schmerlingově, dnešní Tř. kapitána Jaroše. Zde mladý Vladimír ukončil v roce 1885 střední školu a téhož roku začal studovat v Praze klasickou filologii. Avšak filologická studia nedokončil a v roce 1888 se vrá-

til zpět do Brna. Důvodem byla pravděpodobně zhoršující se situace jeho rodiny, způsobená úmrtím jeho otce, který v roce 1880 náhle zemřel. Po návratu z Prahy přijal Vladimír Vašek v roce 1888 úřednické místo u Zemského výboru v Brně, ale již v roce 1889 se stal poštovním zaměstnancem brněnské pošty [2]. Někdy z té doby pocházejí také jeho prozaické prvotiny *Studie z Café Lustig*.

Od roku 1891 pracoval po dvě léta na poště v Místku, kde se opět dostával do kontaktu s prostředím svého raného mládí a s jeho tvrdou skutečností. Po dobu co zde byl zaměstnán, podnikal dlouhé pěší cesty slezským krajem. Má se za to, že básník, *ač vychován stranou slezské země*, v Brně [3], poznal slezské poměry za svých návštěv u příbuzných na Opavsku a ještě více za svého úředního působení u pošty v Místku, kam byl jmenován za poštovního asistenta a kde zůstal až do roku 1893, kdy byl na vlastní žádost přeložen jako zaměstnanec na poštu do Brna.

Cenným a důležitým zdrojem poznání slezských poměrů, zvláště na Těšínsku a Ostravsku, se básníkovi staly *Noviny Těšínské*, které začaly vycházet v Těšíně roku 1895 a *Opavský Týdeník*, který vycházel v Opavě již od roku

1870. Oblíbeným místem básníkova pobytu byly Staré Hamry a zvláště jejich osada *Gruň*. Na staré Hamry položil básník také děj baladické básně *Maryčka Magdonova*. Podnět k této básni dala prostá novinářská zpráva z *Těšínských Novin* v roce 1895, popisující tehdy tragické události, které se sběhly v *bartovské hareně*, jak se nazývala bývalá panská hospoda v Bartovicích, později, v roce 1927, známá pod jménem *Na Jaščurce* [3]. Náhlou smutnou smrtí zde zemřel mládenec *Bardoň* a před hospodou pod koly vozu zahynul v té době také arciknížecí čeledín.

Básník zaměnil jméno *Bardoň za Magdon*, jak se tehdy jmenovalo několik rodin na Starých Hamrech, z nichž byla známa chudá poctivá vdova Marie Magdónová pod křestním jménem *Maryčka*. Básník spojil tyto základní prvky v jeden celek a v básni *Maryčka Magdónova*, vylíčil tehdejší útisk a bídu.

Ze Starých Hamrů lze vystoupit na nejvyšší horu Moravskoslezských Beskyd, na *Lysou (1326 m n. m)*, jejíž vrchol býval jmenován *Gigulou*. Na vrcholu *Lysé hory* zřídil okolní moravský lid v devadesátých letech 19. století kříž, snad na znamení,

že jemu náležely kříže poroby v celé slezské zemi. V téže době vystavěl německý turistický spolek na vrcholu pomocí arciknížecí komory krásnou turistickou chatu. Do konce první světové války bylo zde téměř vše německé ačkoli *po našem po dědinách potichu gorali řondzum*, jak psal tehdy básník.

Jádro jeho nejznámější sbírky *Slezské písně* začíná vznikat pravděpodobně v Brně v letech 1898 až 1890. Tehdy byl začínající básník vážně nemocen plicní a nervovou chorobou a do služby na brněnské poštu nastoupil až roku 1902. Bližší pohled na historii vzniku Slezských písní, které vznikaly do současné podoby postupně, postihuje kniha *Zásilky Času 1899-1914*, kterou vydal Československý spisovatel roku 1980 a jejímž editorem byl básník Vilém Závada [4]. Redaktorem politického týdeníku ČAS byl v uvedených letech 1899 až 1914 novinář, literární kritik a beletrista Jan Herben, kterému, už pod pseudonymem Petr Bezruč, posílal básník formou dopisů jednotlivé básně, které se posléze staly oním jádrem *Slezských písní*.

V jednom z dopisů, které proběhly koncem 19. a začátkem 20. století mezi Brnem a Prahou, mezi redaktorem Času Janem Herbenem a básníkem Petrem Bezručem, se objevuje také jméno vztahující se k *Jehnicím*. Zásilka – dopis, k němuž byly přiloženy Bezručovy nové verše, je datován dnem 17. 2. 1899 a Petr Bezruč v něm píše dr. Janu Herbenovi kromě jiného také o svém básnickém pseudonymu. Čtenářům Jehnických listů předkládáme tento dopis v plném znění:

„Pane doktore.

Tolik krásných věcí mi ještě nikdo neřek na světě jako Vy. Škoda že nás konfiskovali, věděl jsem to určitě skoro hned napřed. Ale nemohu si pomoci. Odpustím vídeňským židům, dovedu odpustit hloupému Vlčkovi a Laryšovi, ale nikdy pánu Komory. Proč jste škrtnl slovo Gero? Budu vévodu

Rybníky v Babích dolech 1960

teď nazývat markýzem, - to přece projde cenzurou.

Pane doktore, děkuji Vám tisíckrát za Čas. Víím, že se spolupracovníkům tak stává. A již x roků jsem se chtěl abonovat na Čas - jindy jsem musel chodit do kavárny - ale já byl odjakživa špatným hospodářem, a na prvého mi nikdy nezbylo. - Tak vidíte, k čemu jsou dobré verše.

Řekl jsem, pane doktore, že přijdu až za půl roku. Ale protože jste mne tak moc pohladil, a že o to žádáte, a že mi posíláte Čas, připojuji tři práce. Nevím, budou-li se Vám líbit. - M. G. v prvé je vévoda Bedřich, jehož jsem potkal ve Frýdlantě, Ethiop Pol v „Mich.“ je vrchní inženýr Grodek, který nám vzal Michálkovice, ves naprosto českou a v třetí - promiňte, nedělám se snad zajímavým v prvé verši, ale je to pravda. - To tak mimochodem pro Vás -

Nevěříte, že jsou to prvé práce. Nikde nebyly dosud tištěny mé verše. Píšu někdy verše, teď jich bude snad více, protože Vy mne máte na svědomí. Mám nastenografovány ještě čtyry, ale jsem celý zoufalý, když je mám opisovat. Už napřed Vám řeknu názvy: Hrabýň, Leonidas, Bernard Žár a Maryčka Magdónova.

Pane doktore, zmínil jste se o honoráři. Dovedl bych vzít jen tenkrát, je-li tak zvykem v Čase - a je-li Čas příznivě situován. Neměl jsem sice nikdy peněz, ale nikdy jsem nebyl peněz také žádostiv.

Pane doktore, věřím, že kvůli mně do Brna nepřijedete. Nestojím za to, přísám bůh - jsem všední patron, mluvit neumím, a kde byste mne našel? Nejsem u Seydlera ani na Novosadech. Ale já Vás dobře znám, slyšel jsem Vás mluvit, znám Vás osobně, jak byla v Brně Úprkova výstava, viděl jsem Vás - a viděl jsem Vás v Jehnické pivnici. Proto, když víte, že Vás znám, necháte padnout jistě závěr, že chovám nedů-

věru. Můj pseudonym se beztak neudrží, mám tušení, že své verše jednou škaredě odnesu, - uhodnou mne na Východě!

Pane doktore, protože si tak výslovně přejete, dávám Vám své slovo, že Vám bude moje jméno oznámeno. - Možná dost, že bude-li možno, bych přijel do Prahy a Vám se představil. A což kdybych k Vám někdy poslal posla, nebude tázán ani zastaven?

Pane doktore, těším se velmi, že mi budete brzy psát, znám Vaši ruku dávno, - aspoň kvitujete práci. - Posílám Vám srdečný pozdrav a zůstávám Váš oddaný

Petr Bezruč“

Dopis Petra Bezruče dr. Janu Herbenovi byl kromě jiného též reakcí na poznámku k jeho veršům kterou přinesla *Beletristická příloha Času 11. 2. 1899*:

Uveřejňujeme verše neznámého básníka Petra Bezruče ne proto, že jsou nacionalistické, ale proto, že jsou mohutné a vášnivé a nové, a protože si od jeho talentu mnoho slibujeme.

Z dopisu též plyne nejasné tušení začínajícího básníka, že za své buřičské verše bude jednou pykat - že si je *škaredě odnese*. Nutno poznamenat, že tehdejší rakouské

úřady Bezručovy verše od samého začátku nikterak nepodceňovaly a po vypuknutí první světové války roku 1915 jej zatkly jako domnělého autora protirakouské básně, otištěné v pařížském časopise českých emigrantů *L'indépendance tcheque* a hrozilo mu dokonce nebezpečí smrti. Pro podezření z Bezručova autorství však nebylo dostatek důkazů, takže byl pouze odvezen do věznice na Cejl v Brně a v únoru následujícího roku 1916 byl propuštěn na svobodu. Jeho verše mluvily přirozeně za první i druhé světové války k širokým vrstvám českého národa, udržovaly ho ve víře ve spravedlnost a posilovaly v boji.

Patrně se nikdy nedovíme, v které Jehnické pivnici, se ono anonymní setkání mezi Petrem Bezručem a Janem Herbenem, o kterém Petr Bezruč píše ve svém dopise ze dne 17. 2. 1899, uskutečnilo, neboť pivnic téhož jména bylo v Brně několik. Přinejmenším lze usoudit, že jeden z nejznámějších českých básníků si také zajisté rád pochutnal na výborném jehnickém pivu a snad na svých toulkách brněnským okolím i občas navštívil známou pivovarskou restauraci u jehnického pivovaru, která byla na přelomu devatenáctého a dva-

Lesní cesta Ořešín – Útěchov 1960

VRANOV!
Hotel-restaurace
Eduard Skřivánek.

Nově opravené 3 jídelny, velká stinná zahrada s obrovskou zaskleněnou verandou. Výborný jehlečkový březaňák a plzeňský prazdroj od čepu, jakož i rakouská a uherská přírodní bílá a červená vína. Mnoho druhů původních vín v láhvích. Výtečná kuchyně. Nízké ceny. Klavír a velký orchestrion k použití. Pro p. t. pp. turisty snížené ceny za byt.

Ve vši úctě **Eduard Skřivánek.**

Dobová reklama (Průvodce Brno a okolí 1912)

cátého století proslulá jako výletní místo po celém tehdejší Brně.

Petr Bezruč měl rád prosté lidi, s nimi sdílel jejich bolesti a snad i část jejich radostí. Jeho Slezské písně dospěly ke konečné podobě za první republiky v roce 1928 a k vydání z tohoto roku se vydavatelé také čas od času vracejí. *Slezské písně* patří dnes k vrcholným sbírkám české i světové poezie. Slezská země i ostravský kraj se v minulém století od základu změnil. Žije-li dnes Slezsko i Ostravsko jinak než v době života Petra Bezruče, je to do jisté míry i jeho zásluha.

Připomeňme si prostou a přirozenou mohutnost jeho poezie:

*Kdyby tak jednou pod Beskydem
pochodeň k Těšínu vzplála,
řadám, kde šel bych jak prostý muž,
píseň má do kroku hrála
kdybys ty, deptaný národe,
uspaný, spoutaný obře,
kdybys TAK písní mé rozuměl,
řekl bych: zpíval jsem dobře.*

Méně známé jsou již Bezručovy verše, které následovaly po vydání Slezských písní. Patří k nim

kromě jiných také útlá knížka *Stužkonoska modrá*, která vyšla ve více vydáních. Poprvé v Brně v únoru roku 1932 a vytiskla ji knihtiskárna Pokorný a spol. na Pekařské ulici číslo 1. Básník Petr Bezruč dokončil *Stužkonosku modrou* v Brance dne 22.8.1930 [5]. K jeho 85. narozeninám byla vydána v roce 1952 ve sličné úpravě s ilustracemi Maxe Švabinského v nakladatelství Československý spisovatel [6]. Jeden z největších českých básníků Petr Bezruč zůstal zaměstnancem brněnských pošt až do roku 1928, kdy odešel do výslužby. Poté žil v Brně, Kostelci na Hané, v Brance u Opavy a léto často trávil v Beskydech. Od roku 1939 bydlil trvale v Kostelci na Hané. Zemřel v Olomouci 17. 2. 1958 ve vysokém věku přes 91 let.

Karel Stránský a Jan Černošlák

Literatura

- [1] Šujan, F.: *Vlastivěda Moravská. Dějepis Brna*. Nákladem Musejního spolku, Brno 1902, 356 s.
- [2] Homolová, K., Otruba, M., Pešata, Z.: *Čeští spisovatelé 19. a počátku 20. století (slovníková příručka)*. Československý spisovatel, Praha 1982, 367 s.
- [3] Adamus, A.: *Po stopách Slezských písní Petra Bezruče*. Moravské kolo spisovatelů. Brno 1927, 72 s.
- [4] Závada, V. (editor): *Petr Bezruč – jen jedenkrát. Zásilky Času 1899–1914*. Československý spisovatel pro Klub přátel Poezie, Praha 1980, 187 s.
- [5] Bezruč, P.: *Stužkonoska modrá*. V úpravě O. Petra vytiskla knihtiskárna Pokorný a spol. v Brně, Pekařská ulice číslo 1, Brno 1932, 29 s.
- [6] Bezruč, P.: *Stužkonoska modrá*. Ilustroval Max Švabinský. Československý spisovatel, Praha 1952, 30 s.

7. mezinárodní hudební festival ŠPILBERK 2006

Brno, velké hradní nádvoří
14. – 24. 8. 2006

Mezinárodní hudební festival ŠPILBERK založila Filharmonie Brno (tehdy ještě Státní filharmonie) v roce 2000 jako jediný výlučně symfonický mezi letními festivaly v českých zemích. Ve všech sedmi dosavadních ročnících si festival podržel svou původní tvářnost pěti symfonických (nebo orchestrálně-vokálních) koncertů pořádaných ve druhé půli srpna obden pod širým nebem na velkém (druhém) nádvoří brněnského hradu; tři z nich hrává pořádající filharmonie, ke zbývajícím pozve vždy jeden domácí a jeden zahraniční orchestr.

Dávný zeměpanský hrad, později barokně opevněná městská citadela, nabyt ještě později ponuré pověsti *žaláře národů* věznického nejvýznačnější představitel protihabsburského odboje; za druhé světové války se stal navíc proslulou nacistickou mučírnou. Po rozsáhlé renovaci je sídlem Městského muzea s obrazárnou a zejména v letních měsících dějištěm takřka nepřetržitých kulturních akcí, přitahujících vedle domácího publika rok od roku sílící proud cizích návštěvníků. Mezinárodní hudební festival ŠPILBERK (s měnícím se letopočtem v názvu) má mezi těmito akcemi dominantní postavení a naplňuje tak původní záměr svých tvůrců – poskytnout Brňanům i jejich hostům svrchovaně ušlechtilý zážitek v jedinečném prostředí a dát tak historické pevnosti nad městem nový humanistický význam.

PROGRAM

14. srpna, 20.00 hodin

Svět románské opery

GEORGES BIZET – RODION ŠČEDRIN
Suita č. 1 a 2 z opery „Carmen“ (výběr)

GIUSEPPE VERDI
Síla osudu, předehra Traviata, árie Violetty „...E strano... Sempre libera“ z 1. dějství

RUGGIERO LEONCAVALLO
Komedianti, Intermezzo
árie Neddy „Qual fiamma“

GIACOMO PUCCINI
Manon Lescaut, Intermezzo ze III. dějství
Bohéma, árie Mimi z I. dějství
„Si, mi chiamata Mimi...“

DANIEL-FRANÇOIS-ESPRIT AUBER
Němá z Portici, předehra
Adriana Kohútková – soprán

FILHARMONIE BRNO
dirigent *Petr Altrichter*

17. srpna, 20.00 hodin

Poezie beze slov

WOLFGANG AMADEUS MOZART
Malá noční hudba, serenáda KV 525

ANTONÍN DVOŘÁK
V přírodě, předehra op. 91

PETR ILJIČ ČAJKOVSKIJ
Symfonie č. 1 g moll „Zimní sny“

FILHARMONIE BRNO
dirigent *Leoš Svárovský*

20. srpna, 20.00 hodin

Celý večer s Gershwinem

GEORGE GERSHWIN
Rapsodie v modrém
klavírní improvizace na témata z Gershwinových skladeb
Báječná holka, předehra
Kubánská předehra
Porgy a Bess, symfonická suita

FILHARMONIE BRNO
dirigent a klavírní sólista
Wayne Marshall

23. srpna, 20.00 hodin

Romantický klarinet

GOTTFRIED von EINEM
Dantonova smrt, orchestrální suita

CARL MARIA von WEBER
Koncert č. 1 f moll pro klarinet a orchestr

FRANZ SCHUBERT
Symfonie č. 9 (Velká C dur)

Karel Dohnal – klarinet
Wiener Jeunesse Orchester
dirigent *Herbert Böck*

24. srpna, 20.00 hodin

Výlet do Vídně

RICHARD STRAUSS
Suita z opery Růžový kavalír

GUSTAV MAHLER
Symfonie č. 1 D dur „Titán“

SYMFONICKÝ ORCHESTR
HLAVNÍHO MĚSTAPRAHY
FOK

dirigent *Tomáš Netopil*

Změna programu vyhrazena!

Ing. Dagmar Plíhalová
Manažerka marketingu